Lieta Nr.131019512

Lietvedības Nr.104AA-0141-14/28

SPRIEDUMS

Rīgā 2014.gada 30.janvārī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:

tiesnese referente D.Dumbre,

tiesneses S.Kalniņa un Ž.Vēvere

izskatīja rakstveida procesā administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar SIA „TDI serviss", reģistrācijas Nr./numurs/, valdes locekles /pers. D/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2013.gada 28.jūnija spriedumu, un

konstatēja

Rīgas reģionālās Valsts darba inspekcijas vecākā inspektore I.Cvetkova 2011.gada 30.maijā sastādīja SIA „TDI serviss" (turpmāk tekstā arī – SIA) administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.014904 par to, ka SIA „TDI serviss", /adrese/, Rīgā, laika posmā no 2011.gada 1.februāra līdz 2011.gada 16.februārim bez rakstveidā noslēgta darba līguma nodarbināja /pers. F/, no 2010.gada 1.decembra bez rakstveidā noslēgta darba līguma tiek nodarbināts /pers. G/ un laika posmā no 2011.gada marta līdz 2011.gada 21.aprīlim bez rakstveidā noslēgta darba līguma nodarbināja /pers. H/. Pārkāpta Darba likuma 28.panta pirmā daļa un 40.panta pirmā daļa. Protokolā norādīts, ka atbildība par šādu pārkāpumu paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 41.panta otrajā daļā.

Ar Rīgas reģionālās Valsts darba inspekcijas vecākās inspektores I.Cvetkovas 2011.gada 14.jūnija lēmumu Nr.13L-414-2011-014 par administratīvā soda uzlikšanu, SIA „TDI serviss" uzlikts administratīvais naudas sods Ls 1000,00 apmērā (par trīs personu - /pers. F/, /pers. G/ un /pers. H/ nodarbināšanu bez rakstveidā noslēgta darba līguma).

Minēto lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu SIA pārsūdzēja.

Ar Valsts darba inspekcijas 2012.gada 13.jūlija lēmumu Nr.04/269-01-03/2207 nolemts Rīgas reģionālās Valsts darba inspekcijas vecākās inspektores I.Cvetkovas 2011.gada 14.jūnija lēmumu Nr.13L-414-2011-014 par administratīvā soda uzlikšanu atstāt negrozītu, bet SIA „TDI serviss" sūdzība noraidīta.

Nepiekrītot Valsts darba inspekcijas 2012.gada 13.jūlija lēmumam Nr.04/269-01-03/2207, SIA iesniedza sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2013.gada 28.jūnija spriedumu grozīts Valsts darba inspekcijas 2012.gada 13.jūlija lēmums Nr.04/269-01-03/2207 daļā par administratīvā soda piemērošanu SIA „TDI serviss" un noteikts SIA „TDI serviss" naudas sods Ls 750,00 apmērā.

Izvērtējot konkrētās lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, pirmās instances tiesa atzinusi, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pietiekams, lai SIA „TDI serviss" atzītu par vainīgu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 41.panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un noteiktu sodu. No lietas materiāliem ir konstatējams, ka SIA „TDI serviss", neievērojot Darba likuma 28.panta pirmo daļu, kā arī 40.panta pirmo daļu, nav nodrošinājusi darba tiesisko attiecību nodibināšanu ar darba ņēmējiem, noslēdzot rakstveida darba līgumus. Nav pamata izdarīt citādākus secinājumus kā to lēmumā norādījusi iestāde par to, ka uz SIA objekta apsekošanas brīdi sūdzības iesniedzēja nebija noslēgusi rakstveida darba līgumus ar /pers. F/, /pers. G/ un /pers. H/, bet minētās personas faktiski veica darba pienākumus, kā tas norādīts sastādītajos aktos par konstatētajiem faktiem.

Pirmās instances tiesa kritiski vērtējusi SIA „TDI serviss" norādīto, ka regulāri nav darbojusies Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskā

deklarēšanās sistēma, sistēmā pazudušas SIA „TDI serviss" atskaites, un nav bijis iespējams reģistrēt informāciju.

Spriedumā norādīts, ka lietas izskatīšanas gaitā netika gūts pierādījums tam, ka SIA „TDI serviss" ir bijušas problēmas ar elektroniskās deklarēšanās sistēmu un, ka pie šīs sistēmas pretlikumīgi būtu pieslēgušās un SIA vārdā rīkojušās citas personas. Konkrētajā gadījumā SIA „TDI serviss" Valsts ieņēmumu dienestam ziņas par firmā nodarbināto /pers. F/ sniegusi tikai 2011.gada 16.februārī, proti, vienu dienu pēc tam, kad Valsts darba inspekcijas amatpersonas veica pārbaudi. Savukārt, ziņas par firmā nodarbināto /pers. H/ SIA sniegusi tikai 2011.gada 30.aprīlī, proti, vienu dienu pēc tam, kad Valsts darba inspekcijas amatpersonas veica pārbaudi.

Norādītais apstāklis, ka SIA „TDI serviss" nav darbojusies Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskā deklarēšanās sistēma, sistēmā pazudušas sniegtās atskaites, un nav bijis iespējams reģistrēt informāciju, vērtējams kā mēģinājums izvairīties no eventuālās administratīvās atbildības, jo, gadījumā, ja SIA „TDI serviss" nebūtu darbojusies Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskā deklarēšanās sistēma, tā ziņas par darba ņēmējiem un (..) ziņojumus par obligātajām iemaksām Valsts ieņēmumu dienestā varēja iesniegt rakstiski.

Pirmās instances tiesa spriedumā analizējusi SIA „TDI serviss" norādītos argumentus, sniegusi savus secinājumus, atzinusi, ka SIA „TDI serviss" vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kas paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 41.panta otrajā daļā, attiecībā uz /pers. H/, /pers. F/ un /pers. G/ nodarbināšanu, ir pierādīta pilnībā.

Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka pie soda noteikšanas pārkāpēja atbildību mīkstinoši vai pastiprinoši apstākļi nav konstatēti.

Vienlaikus tiesa secinājusi, ka lietas materiāli nesatur ziņas par to, ka SIA „TDI serviss" agrāk būtu saukta pie administratīvās atbildības, līdz ar ko šis apstāklis ir ņemams vērā pie soda noteikšanas pārkāpējam.

Pirmās instances tiesa uzskatījusi, ka konstatējot likumā noteiktos vai citus apstākļus, kas nepārprotami mīkstina vai citādi ietekmē pārkāpēja atbildību par administratīvo pārkāpumu, ir pamats piemērotā soda apmēra samazināšanai soda sankcijas ietvaros.

Bez tam, pirmās instances tiesa konstatējusi, ka uz sprieduma pieņemšanas brīdi ir mainījies tiesiskais regulējums, proti, ar 2013.gada 25.aprīļa likuma „Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā" 3.punktu, izdarīti grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 41.panta otrajā daļā, izsakot minētā panta sankciju sekojošā redakcijā: [..] uzliek naudas sodu darba devējam - fiziskajai personai vai amatpersonai no piecdesmit līdz divsimt piecdesmit latiem, bet juridiskajai personai - no piecsimt līdz divtūkstoš piecsimt latiem. Tādējādi sankcija ir samazināta.

Tā kā minētajai tiesību normai arī attiecībā pret SIA „TDI serviss" ir atpakaļejošs spēks, tad tas jāņem vērā administratīvā soda noteikšanā.

Ņemot vērā minēto un ievērojot to, ka ir konstatējams SIA atbildību mīkstinošs apstāklis, kas netika konstatēts Valsts darba inspekcijas 2012.gada 13.jūlija lēmumā Nr.04/269-01-03/2207, atstājot negrozītu piemēroto sodu, pirmās instances tiesa atzinusi, ka SIA piemērotais sods ir grozāms, samazinot to. Ievērojot SIA „TDI serviss" izdarītā administratīvā pārkāpuma raksturu, personu skaitu ar kurām nebija rakstveidā noslēgts darba līgums un soda sankcijā paredzētā naudas soda maksimālo apmēru, tiesa nav saskatījusi pamatu minimālā soda piemērošanai pārkāpējam.

Par minēto tiesas spriedumu SIA valdes locekle iesniegusi apelācijas sūdzību, kurā lūdz atcelt Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2013.gada 28.jūnija spriedumu un izbeigt lietu.

Sūdzībā norādīts, ka SIA atzīstami vērtē tiesas rīcību, samazinot naudas sodu, taču tajā pašā laikā nepiekrīt naudas soda uzlikšanai vispār, tiesas lēmums nesasniedz SIA sūdzības mērķi - pilnībā atcelt Valsts darba inspekcijas lēmumu. Tāpēc SIA apelācijas sūdzībā pārsūdz tiesas lēmumu pilnā apmērā.

Sūdzībā norādīts, ka izskatīšanas gaitā netika ņemti vērā vairāki būtiski SIA argumenti, tajā skaitā:

1) par to, ka regulāri nedarbojās Valsts ieņēmumu dienesta EDS, ka EDS sistēmā pazūd SIA „TDI serviss" atskaites un nav iespējams reģistrēt informāciju. SIA vairākkārtīgi rakstījusi iesniegumus Valsts ieņēmumu dienestā, kas faktiski palikuši bez ievērības. Vienīgais iesniegums, uz kuru reaģējis Valsts ieņēmumu dienests, ir divos eksemplāros ar atzīmi par saņemšanu noformētais 2011.gada 8.jūnija iesniegums. Diemžēl Valsts ieņēmumu dienests aktīvi izvairās no jebkādas atbildības par EDS nepilnībām, un arī uz šo SIA iesniegumu nav uzskatījis par nepieciešamu atbildēt pēc būtības - faktiski atbilde vispār nav kopsakarā ar iesniegumu un tajā izteiktajiem lūgumiem. Tāpēc 2011.gada 11.jūlijā ir sagatavota atkārtota vēstule par EDS problēmām;

2) Valsts darba inspekcijas amatpersona vecākā inspektore I.Cvetkova atstājusi bez ievērības /pers. H/ 2011.gada 14.jūnija iesniegumu, norādot, ka liecinieku nopratināšana notiekot administratīvajā procesā tiesā;

3) pieņēmums par to, ka /pers. F/ strādāja bez darba līguma SIA ir abstrakts, jo viņa saistība dokumentāli tika konstatēta ar SIA /Nosaukums 2/, nevis SIA „TDI serviss".

Bez tam, secinājums par /pers. G/ nodarbināšanu SIA „TDI serviss" ir nepareizs, jo Valsts darba inspekcijas vecākā inspektore I.Cvetkova ir izmantojusi kļūdas un neprecizitātes SIA „TDI serviss" dokumentu noformēšanā, piemēram, /pers. G/ parakstījies kā vadītājs rīkojumā Nr.R-11/07 pārprotuma pēc. Tāpat /pers. G/ parakstījies darba aizsardzības ievadapmācības un darba aizsardzības apmācības darba vietā pārprotuma pēc, uz ko norāda arī apstāklis, ka žurnālos viņš parakstījies kā pilnvarotā persona.

Sūdzībā tiek citēti Civillikuma 1470., 1533., 2178.panta, Darba likuma 28.panta otrās daļas, 39.panta nosacījumi un norādīts, ka Valsts darba inspekcija un arī tiesa nav konstatējusi atlīdzības elementu un citas darba līguma būtiskās sastāvdaļas /pers. G/ gadījumā, kā arī nav konstatējusi darba līguma būtiskās sastāvdaļas /pers. F/ un /pers. H/ gadījumā par periodiem, kuros it kā fiksēta viņu nodarbināšana SIA „TDI serviss" bez rakstveidā noslēgta darba līguma.

Sūdzībā norādīts, ka apstrīd /pers. G/ kā nodarbinātā statusu, jo /pers. G/ jau no paša sākuma bija tikai SIA pilnvarotā persona. Viņa iekļaušana Valsts ieņēmumu dienesta datu bāzē darba ņēmēja statusā 2010.gada 2.decembrī notika kļūdas pēc, jo šajā laikā viņam bija darba nespēja, ko apliecina pielikumā esošā 2011.gada 21.martā iesniegtā Darbanespējas lapa B. Darbanespējas lapā B ir minēts, ka /pers. G/ pirmā darba nespējas diena ir 2010.gada 18.aprīlis un darba nespēja ir bijusi nepārtraukta.

Turpretim, par kļūdu nevarot uzskatīt Valsts darba inspekcijas konstatējumu par /pers. F/ saistību ar SIA /Nosaukums 2/, jo gan 2011.gada 15.februāra uzaicinājums Nr. 14-07/1375, gan 2011.gada 28.aprīļa uzaicinājums Nr. 14-07/3463 un citi Valsts darba inspekcijas dokumenti ir sastādīti nepārprotami uz SIA /Nosaukums 2/.

Sūdzībā norādīts, ka tiesa ir nepareizi novērtējusi SIA argumentus un dokumentus, kas apstiprina problēmas ar Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmu (EDS) un Valsts ieņēmumu dienesta absolūto nevēlēšanas atbildēt uz SIA uzdotajiem jautājumiem saistībā ar EDS darbības problēmām.

Pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, izvērtējusi apstrīdētā sprieduma pamatojumu, apsvērusi apelācijas sūdzības argumentus, Krimināllietu tiesu kolēģija atzīst, ka Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2013.gada 28.jūnija spriedums ir likumīgs, pamatots un atstājams negrozīts, bet apelācijas sūdzība ir noraidāma kā nepamatota.

Izvērtējot apstrīdētā tiesas sprieduma motivāciju, Krimināllietu tiesu kolēģija atzīst, ka ir pareizi konstatēti lietas faktiskie un tiesiskie apstākļi, tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pietiekams, līdz ar ko Krimināllietu tiesu kolēģija tam pievienojas un atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{13} panta trešajai daļai izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams un tas netiek sniegts.

Papildus Krimināllietu tiesu kolēģija izsaka savus secinājumus par apelācijas sūdzībā norādīto.

Izskatot administratīvā pārkāpuma lietu jānoskaidro, vai lietā ir iegūti pietiekami pierādījumi, kas apstiprina administratīvā pārkāpuma protokolā norādīto un dod pamatu secināt, ka SIA „TDI serviss" izdarīja Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 41.panta otrajā daļā paredzēto pārkāpumu.

Krimināllietu tiesu kolēģija secina, ka lietas materiālos esošie pierādījumi ir pietiekami un atzīstami par pieļaujamiem, lai nešaubīgi apgalvotu, ka izskatāmajā gadījumā SIA ir pamatoti saukta pie administratīvās atbildības.

Krimināllietu tiesu kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesa atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243.pantam ir pareizi novērtējusi pierādījumus administratīvā pārkāpuma lietā un pamatoti grozījusi Valsts darba inspekcijas 2012.gada 13.jūlija lēmumu Nr.04/269-01-03/2207 daļā par administratīvā soda piemērošanu un noteikusi naudas sodu Ls 750,00 apmērā.

SIA vaina ir pierādīta ar lietā esošajiem pierādījumiem, kurus gan pirmās instances tiesa, gan iestāde uzskaitījusi savos nolēmumos un izvērtējot tos kopumā un savstarpējā saistībā, pamatoti atzinusi, ka ir pilnībā pierādīti administratīvā pārkāpuma protokolā norādītie administratīvā pārkāpuma izdarīšanas apstākļi.

Pirmās instances tiesa ir pareizi atzinusi, ka no lietas materiāliem ir konstatējams, ka SIA „TDI serviss", neievērojot Darba likuma 28.panta pirmo daļu, kā arī 40.panta pirmo daļu, nav nodrošinājusi darba tiesisko attiecību nodibināšanu ar darba ņēmējiem, noslēdzot rakstveida darba līgumus.

Krimināllietu tiesu kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas norādītajam, ka nav pamata izdarīt citādākus secinājumus kā to lēmumā norādījusi iestāde par to, ka uz objekta apsekošanas brīdi SIA nebija noslēgusi rakstveida darba līgumus ar /pers. F/, /pers. G/ un /pers. H/, bet minētās personas faktiski veica darba pienākumus, kā tas norādīts sastādītajos aktos par konstatētajiem faktiem.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 244.pants nosaka, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas materiāliem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

No minētā secināms, ka to, cik ticamas pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, jāizvērtē, aplūkojot visus procesā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā. Tikai pastāvot saprātīgām šaubām, kuras nevar novērst, tās jāvērtē par labu pārkāpējam.

Krimināllietu tiesu kolēģija nekonstatē tādas saprātīgas šaubas, kuras būtu vērtējamas par labu pārkāpējam.

Krimināllietu tiesu kolēģija secina, ka apelācijas sūdzībā nav norādīts neviens jauns apstāklis, kas nebūtu bijis zināms Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesai, taisot spriedumu, un iestādei, pieņemot lēmumu. Lietā savāktajiem pierādījumiem ir dots pareizs un pietiekams vērtējums, tā pārvērtēšanai apelācijas instances tiesai nav pamata.

Krimināllietu tiesu kolēģija uzskata, ka SIA „TDI serviss" piemērotais sods ir samērīgs ar administratīvā pārkāpuma smagumu un bīstamību, un ir izvēlēts atbilstoši likuma prasībām, novērtējot visus apstākļus, kas ņemami vērā, piemērojot administratīvo sodu, ievērojot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 41.panta otrās daļas sankcijā paredzēto sodu.

Krimināllietu tiesu kolēģija secina, ka Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa konkrētās administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas ietvaros ir ievērojusi vispārīgos tiesību principus un normatīvo aktu, procesuālo normu regulējumu. Krimināllietu tiesu kolēģija nekonstatē, ka pirmās instances tiesa nav objektīvi izvērtējusi pierādījumus un izdarījusi kļūdainus secinājumus.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{21}pantu, 289.^{22}pantu, 289.^{12}pantu otrās daļas 1.punktu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija

nosprieda

atstāt negrozītu Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2013.gada 28.jūnija spriedumu, bet SIA „TDI serviss” valdes locekles /pers. D/ apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese referente D.Dumbre

Tiesneses S.Kalniņa

Ž.Vēvere